

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת תולדות תשפ"ב

- ב פתיל תכלת לשמירת העיניים _____
- ב שורש הרצון להיות יפה _____
- ג כיצד לקבל הסתכלות נכונה על מצב הדור _____
- ג מידות הכעס והענווה _____
- ה דבקות בצמצום מושגים בקבלה ועוד _____
- י לימוד קבלה בדורנו ומי ראוי לכך _____
- יא מפרשים לספר עץ חיים _____
- יא לימוד שער היחוד בחוה"ל ומורה נבוכים _____
- יד האם נכון ללמוד את ספרי הרב ברצף _____
- טו שאלות בכמה נושאים _____
- יז איזה כשרות הרב אוכל _____
- יח קליפת הרצון העצמי והמצב העכשווי של הקורונה _____
- כ שאלות בפנימיות ישוב א"י ומשיח _____
- כא שאלות על לאה ועל רחל _____
- כג לספר את בעיותיו לדיבוננו של עולם _____
- כג ביטחון _____
- כג מהי הדרך הנכונה למצוא רב אישי? _____
- כד כעס ותסכול בשבת והתיקון לזה _____
- כד מה הם מחשבות פשוטות _____
- כה יחסי תורה ותפילה _____
- כו מלחמת גוג ומגוג בא"י ובעולם הרוחני _____
- כו אדם נברא בצלם אלוקים _____
- כו פרישות וזיכוכ הגוף והנפש _____
- כז רצון טבעי או רצון השם _____

פתיל תכלת לשמירת הציניים

שאלה:

לכבוד מורנו הרב שליט"א.

הנה נמצא בזה"ק (רעיא מהימנא פרשת שלח דף קעה עמוד א): "לא תתורו ולא תעבדו בישינ ועל דא סלקא גוון תכלא דא תכלת דמיא לכסא הכבוד מה כסא הכבוד עביד לבר נש למיהך לארחא דמישר לדכאה ליה אוף האי תכלת עביד לב"נ למיהך בארח מישר ודאי דכלא אית לדחלא מהאי אתר למיהך במישר". ונראה מזה שהמכוון הוא לגוון התכלת בפרטות, ולא למצוות ציצית הכללית. וא"כ עלה במחשבה ע"פ הזוהר הנ"ל, שאולי נכון וראוי למי שיש לו קושי במצוה זו של "ולא תתורו" שיקיים מצוות ציצית בפתיל תכלת, כמו שנתחדש היום שלדעת רבים וטובים מפוסקי זמנינו התכלת המשווק כיום מהפורפורה הוא התכלת האמיתי, והשאלה היא האם יש מקום לעשות מעשה למי שרוצה להוסיף שמירה לעיניו, ולהתקדש בע"ה, שיקיים מצוה זו כמאמרה? ואולי זהו גם המכוון במעשה הידוע במנחות באותו תלמיד שטפחו לו ציציותיו על פניו, שהיה זה התכלת שבה דייקא? יוריני נא כת"ר אם דרך ישרה היא זו, צדיקים ילכו בה, להנצל מפרצות הדור, ושכמ"ה.

תשובה:

ציצית מלשון מציץ מן החרכים, כמ"ש רבותינו. והוא הצצה דקדושה, וכנגד מצוה זו, פגם הסתכלות או הצצה במקום שאינו טהור וקדוש. וק"ו אור התכלת, מלשון תכלית, שמזכיר תכלית וע"י דבק במדרגת איזהו חכם הרואה את הנולד, היפך הסתכלות דקלקול שגורם לקרי, היפך רואה את הנולד.

שורש הרצון להיות יפה

שאלה:

כשבחנו את הרצונות הטובות והרעים השונים, סיווגתי בתחילה את הרצון שלי להיות יפה מבחוץ כרצון מרושע ולא כטוב ... כי זה נראה שטחי ולא משקף אמת עמוקה יותר. אבל אז חשבתי לעצמי - אם השם גרם לי (וגם לכל הנשים) לרצות להרגיש יפה - אם השם הפך אותנו לחלק חשוב בנפשנו - אז נראה שצריכה להיות סיבה טובה לכך שהרצון הזה יתקיים מלבד רק להילחם בזה. נראה גם שהרצון הוא לא רק כדי שבעלנו ימצא אותנו יפים (למרות שזה מאוד חשוב!). אפילו יותר מזה, אנתנו רוצים להרגיש שאנחנו יפים לעצמנו. אני יודעת שישנן השלכות שליליות לריצה אחרי יופי... וגם, יופי במובן החברתי אינו נמשך לנצח. אז - תהיתי כיצד לסווג את הרצון הזה של רצון להיות יפה.

תודה על כל עזרה.

תשובה:

עיקר היופי כמ"ש בשרה ורחל, יפת מראה, יפת תואר ומראה. ושורשו יופי במעשים, כמ"ש רבותינו. ומשתלשל ומתגלה ליופי גופני. וזו מידת התפארת וההוד. אולם יופי גופני ללא יופי פנימי זהו תאות עוה"ז. רצון אמיתי להיות יפה, עניינו שהיופי הפנימי של הנשמה יתראה אף בחומר בגוף.

כיצד לקבל הסתכלות נכונה על מצב הדור

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א
ראשית תודה על האפשרות לשאול שאלות, התשובות נותנות מבט נכון על כל צורת החיים, ומאיר את הדרך בחשכת הגלות.
השאלה לגבי הלימוד בחוברת "וחי לעולם", אני לומד כמעט כל יום בחוברת במטרה לתפוס הסתכלות נכונה על המציאות שהעולם נמצא בו.
שמעתי מהרב שיש דרכים אחרות למטרה זו, ולא ודאי שהעיון בחוברת בכל יום זוהי הדרך.
שאלתי מהרב אם אפשר לפרט את הדרכים האחרות כדי לקלוט את התקופה שבה אנו חיים.
בברכה רבה.

תשובה:

כדאי שעיקר העסק יהיה בחיבור פנימי לנו"ן דקדושה, ומעט להתבונן בשפלות הדור הנמצא בנו"ן דטומאה.

מידות הכעס והענווה

שלום וברכה,

לאחרונה נחשפתי למש"כ מהרח"ו בשער רוח הקודש (דרוש ג' ד"י ע"ב), וז"ל בקיצור:

... והנה מורי ז"ל היה מקפיד בעניין הכעס, יותר מכל שאר העבירות... מידת הכעס פוגמת כל הנשמה כולה...
ואפילו כשהייתי מלמד את אחי יצ"ו, ולא היה יודע כפי רצוני, והייתי מתכעס עמו על הדבר הזה, גם על הדבר הזה הזהירני והוכיחיני מורי ז"ל במאד מאד...

שאלה:

א. מדוע דווקא בעוון זה נפגמת הנשמה כולה? במה היא שונה מכל עבירה בה אדם ח"ו עובר על רצון קונו?

תשובה:

א. כעס מחמם כל גופו של האדם, ומסלק נשמתו ומסלק כח שכלו, כמ"ש כעס בחיק כסילים ינוח.

שאלה:

ב. על פי הדברים הנ"ל, כיצד ניתן שלא להיכשל בדבר?! ובפרט אם הגדר הוא כמו שכתב הרב לעיל.

תשובה:

ב. ניתן להקטין הכעס בהדרגה, עד קשה לכעוס ונח לרצות כהלל, אולם ברור שלא כל החכמים זכו להגיע למדרגת הלל.

שאלה:

ג. מהרח"ו כתב (שם): ... אבל הכעס צריך תיקונים רבים והכנות רבות, לחזור ולהביא את נשמתו הנטרפת ממנו, וכלי האי ואולי... מהי ההוראה לדורנו? האם יש תיקון 'נגיש' לעבירה? מה גם שאפשר שאדם יכשל בזה מספר פעמים, ואפילו באותו יום!

תשובה:

ג. כעס שנאמר בו שנשמתו מסתלקת אינו בהתעוררות מעט כעס בלב, אלא כאשר הכעס מבלבל את דעתו, וכמ"ש כאשר גופו נעשה חם, כנ"ל אות א'. ונתבאר בשיעורים על יסוד האש - כעס.

שאלה:

ד. מתוך הדברים התעוררתי למידת הענווה, ועלו לפני דברי הרמ"ק בס' תו"ד, שם כתב: ... והנה עיקר הענווה הוא שלא ימצא בעצמו ערך כלל אלא יחשוב שהוא כאין, וכמאמר העניו 'ונחנו מה, כי תלינו עלינו', עד שיהיה הוא בעיניו הבריה השפלה שבכל הנבראים, ובזוי ומאוס מאד... ויחשוב היעדרו טוב מן המציאות ובזה יהיה לנוכח המבזים אותו כאילו הדין עמהם, והוא הנבזה אשר עליו האשם...

הניסיון שלי לפתח את מידת הענווה, מביא אותי בשלב זה לניסיון לאמץ עמדה בה אני הקטן משמש ככלי עבור אחרים - האישה, הילדים, אנשים שפונים לשירותיי המקצועיים וכד'. אני מתקשה (מאד) לראות את עצמי כבזוי ומאוס, ואף חושש שמבט זה יעורר בי שפלות שלילית, אך מנסה לסגל לעצמי את היכולת לראות את עצמי כקרקע פורייה לאחר (כמדומני יש מי שכתב שזה עומק הדברים - 'ונפשי כעפר לכל תהיה'). שאלתי אם כן היא, האם התנועה שלי אל עבר מידת הענווה נכונה?

תשובה:

ד. נכונה מאוד. ובדקות ככלי עבור הבורא.

תודה ותזכו למצוות!

דבקות בצמצום מושגים בקבלה ועוד

שאלה:

א. הרב אמר לי שדבקות בצמצום זה קמץ עצמו אל עצמו ריבוי אור ושם שורש הנבראים, למה הרב אומר שדבקות בצמצום זה ריבוי אור הרי הצד של הנברא הוא יותר בצמצום בחלל ולא באור שהתקפל לאור א"ס? למה ריבוי אור הוא שורש הנבראים ולא הצמצום? הרי כמו שאמרנו הבלתי גבול שלט על הגבול ועכשיו שהתקפל הבלתי גבול התגלה הגבול וממנו שורש לנברא, כמו במשל השמש שהאדם מכסה את עיניו כדי לא להסתנוור אז האדם הוא צמצום העיניים ולא ריבוי אור השמש שמאיר עליו

תשובה:

א. שורש כל הבריאה בבחינת "בל תגרע" ו"בל תוסיף". ויש את אור הא"ס, ועליו חל תגרע ותוסיף. מהצד התחתון זהו "תגרע", נעשה חלל וחסרון, וזהו שורש הנבראים. והמצד העליון, זהו "תוסיף", נעשה תוספת של ריבוי אור, וזהו שורש הנבראים. וזהו אמת.

שאלה:

ב. למה נתאווה ה' לדירה בתחתונים זה ריבוי אור, האם זה לא פשוט התקפלות אור בחזרה למקומו לחלל? כלומר אותו אור שעלה לא"ס משיכתו כקו בחזרה לחלל כך שיהיה כמו בתחילה רק שיוכר הגבול והבלתי גבול ביחד, כלומר אין פה ריבוי אור ממה שהיה אלא אותו אור שנכפל חוזר למקומו.

תשובה:

ב. יתרון האור מן החושך, זהו תכלית דירה בתחתונים, וכפשוטו שע"י החושך הגמור בעולם התחתון כאשר נתהפך לאור, זהו יתרון האור מן החושך. אולם בעומק, זהו ב"שורש החושך", שהוא הצמצום, שפעולת הצמצום, מהצד התחתון זהו חושך, סילוק אור, אולם מהצד העליון זהו הגדלת האור, קמץ עצמו אל עצמו, וזהו גופא יתרון האור מן החושך, שפעולת צמצום יוצרת ריבוי אור.

שאלה:

ג. שאמרתי שלהבנתי דבקות בצמצום זה דבקות בצמצום לא כפשוטו כלומר משיג צמצום ודבק בלא כפשוטו, האם זה שהרב ענה לי שונה אומר שהוא מסכים רק הביא בחינה אחרת לדבקות או שהוא לא מסכים? אם לא מסכים אשמח לדעת למה

תשובה:

ג. גם וגם, מסכים.

שאלה:

ד. לפי הרב שיש יחסים מתחלפים אז בדוגמא שלנו בלימוד הקבלה יש צד שלימוד ע"פ כוחות נפש גבוה מלימוד לפי חוש שכלי ויש צד הפוך נכון? וכן לגבי מוחין יש צד שכוחות נפש גבוה וההפך האם גם נכון?

תשובה:

ד. כן.

שאלה:

ה. הרב הסביר לי לפי החכמה שיש יחסים מתחלפים, האם הרב יכול להסביר לי בשפה של נפש איך יכול להיות שמושג ש"כביכול" נתפס לנפש כחיצוני ממנה הוא בעצם יותר גבוה מכוח הנפש שמתמפה לאותו מושג, לדוגמא איך המושג "אריך אנפין" נתפס בנפש כגבוה מהכרת הרצון של הנפש? איך המושג "אבא" נתפס כפנימי/גבוה מהמושג כוח החכמה של הנפש?

תשובה:

ה. רצון - רצ-ון, הקטנת הריצה, "וין" בלשון הקודש, הקטנה, כנודע. לעומת כך "אריך אנפין", כח שמתארך עד סופו של אותו עולם. חכמה, כח-מה, עדיין נמצא בכח ולא יצא לפועל, מ"ה - ז"א, כנודע. לעומת שם תואר "אבא", כלומר שכבר יצא לפועל, יש בן.

שאלה:

ו. הרב אומר שהמוחין שורשם בשכל הנעלם, אז יש ראייה=ציור ויש מוחין ויש שכל הנעלם, אני מבין שראיה זה חיצוניות חכמה מוחין פנימיות ושכל הנעלם בכתר, הבנתי נכון?

תשובה:

ו. כן, שכל נעלם, "מוחא סתימאה", מח דאריך.

שאלה:

ז. הרב הסביר לי את ההבדל בין מוחין לראיה אבל מה ההבדל בין מוחין לשכל הנעלם?

תשובה:

ז. שכל נעלם, כל הענפים כלולים בשורשים, רואים איך כל ענף "כלול" בשורשו. וזהו עומק תורת הלשם, כפי שנתבאר בפרט בספר הדע"ה ובספר הכללים, לראות כיצד כלול כל ענף בשורשו, ועיקר תורתו להראות איך הכל מושרש במוחא סתימאה דא"ק (ויתר על כן באוירא ובגלגלתא). לעומת כך שכל - מוחין, זהו גילוי של שורש וענפים, גילוי כיצד השורש הוא "שורש לענף".

שאלה:

ח. הרב כתב לי "יש מידות שהם פנימיות אדם, פנימיות א"ק. ויש מידות שהם תולדת התפשטות המוחין" כלומר רשר"ד אלו המידות שהם תולדת התפשטות המוחין בעוד שבמידות בגוף אז המוחין הם רק כלי מעבר לרצון או לשעשוע/תענוג או להויה הבנתי נכון?

תשובה:

ח. כן. זו נקודה יסודית מאוד! מאוד! מאוד! כי א"ק בחינת כתר של כל העולמות, ורק בערכו המידות עיקר גילויים אינו ע"י או"א, אלא ע"י כתר שבו. וגילוי זה עיקרו בפנימיות א"ק. אולם אף בחיצוניותו יש לכך גילוי, כי אורות אח"פ, שהם יוצאים מפנימיות א"ק, מתפשטים עד שבולת הזקן, חזה, טבור. והיינו למקום או"א, ואין גילוי גמור לאו"א בא"ק. (ומעין כך לתתא שדיקנא חפיא על או"א).

ושורש אח"פ, במוחא סתימאה דא"ק, "סתימאה" דייקא. אולם פנימיות הא"ק, מידות שבו, שורשם בכתר שבו. מהלך הנ"ל אינו כתורת הלשם.

שאלה:

ט. הרב כתב לי לגבי מוחין "השכלה מופשטת ותפיסת כללות, שהפרטים חלק ממנו ולא מחוברים כדבר צרור" האם הכוונה לחיבור של אחד ולא של אחדות? תפיסה של יחיד אני מניח שהיא לא שייכת למוחין אלא להויה האם אני צודק?

תשובה:

ט. כן.

שאלה:

י. הרב יכול לתת לי דוגמא למושג של ראייה=ציור=צרור ומה המוחין שלו? הרב יכול להביא בהתאם לשאלה לעוד מושג כזה במושגי הקבלה?

תשובה:

י. י"ס, זהו עשרה צרורים, השתלשלות, שלשלת צרורים חלוקים יחד. לעומת כך בתפיסת מוחין, בעולם העקודים היו כלולים יחדיו, ונתבאר ברמח"ל ככלי שיש בו עשרה שנתות, ובלשון של ימינו לדוגמא בקבוק של תינוק, שיש בו מדידה כמה יש בתוכו, אולם זהו בקבוק אחד. דוגמא תחתונה, בן הנולד מאביו ואמו, אביו נתן בו ה' דברים, וכן אמו, והרי שהוא צרור מ' חלקים אלו. אולם מצד תפיסת המוחין, הוא הויה אחת, ששורשה חלקים אלו.

יא. הרב ענה לי שצריך לעצום ראייה גשמית ואז לעצום ראייה שכלית ואז להגיע למוחין, למה פה הרב לא הולך בקו הרגיל שלו שלכל עולם יש לו את היחסיות שלו ועצימת הגשמיות תוביל אותי למוחין של עשיה בעוד עצימת השכליות תוביל אותי למוחין של בריאה אלא אומר שיש עולם אחד של מוחין עם לבוש ראייה שכלית ולבוש ראייה גשמית?

תשובה:

יא. לא הבנתי, זהו סדר עצימת ראייה גשמית, ועצימת ראייה רוחנית, ואז להגיע למוחין, זהו מוחין של עשיה עצום.

שאלה:

יב. למה הרב ענה לי שהכרה שלמה זה הויה דעת ושאר הכוחות ולא הויה ודעת, אז מה עניין האמרות של דדא ביה כולא ביה ודעת קנית מה חסרת?

תשובה:

יב. דעת, יש ב' ה' חסדים וה' גבורות, ומצד כך כוללת את חסד, גבורה, ת"ת, נצח, הוד. וכוללת היסוד, שנקרא "כל", גימט' נ', היינו התפרטות ה' לעשרה, עולה נ'. וכוללת את המלכות הנקראת כלה, כל-ה, כל ה' החלקים יחדיו, כנודע. אולם זהו מצד כללות נשמתם, "דעת נשמת ו"ק, ומצד כך אמרו שכלא ביה, וזהו מצד האור, מצד הנשמה, אולם לא כולל מצד "הכלי". שו"ק כלים, גוף בערכין, לאור הדעת.

שאלה:

יג. בכל דבר יש להרגיש את ההויה וזה דעת זה הרגשת קיום ויש הכרת הויה כלעצמה מעל ההרגשה כי ההרגשה מרגישה רק בתנועה האם זה נכון? וכן מצד הדעת שנוגעת בהויה זה הרגשה בתנועה ההויה ולא בהויה כשלעצמה האם נכון?

תשובה:

יג. כן. כן. תנועה המתפשטת מן ההויה.

שאלה:

יד. הרב אמר שהכרת הויה הוא כוח פשוט ודעת היא הרכבה אם כך האם זה אומר שההויה באמת היא מעל הפשוט ומעל ההרכבה כי אם צריך הרכבה בשביל להכיר את ההויה בשלמותה אז אני מניח שיש בהויה גם צד נעלם של מורכבות, כלומר אני עד עכשיו הנחתי שהדעת היא שביל להגיע להכרת הויה אבל מדברי הרב משמע שהן הדעת והן ההויה לא נוגעים בהויה בשלמותה וההויה היא מעל שניהם וצריך את שניהם, אשמח לחידוד וסדר בדברים.

תשובה:

יד. הויה הא"ס, הויה אמיתתו, היא מעל הפשוט וק"ו מעל המורכב. הויה הנברא, פשוטה למעלה מן ההרכבה, אולם יש בה שורש נעלם של הרכבה. ויש בה ניצוץ שלמעלה מן הפשוט, וניצוץ זה הוא הנקרא "ניצוץ בורא בנברא".

שאלה:

טו. שאלתי את הרב מה הבדל בין ספירות עם כתר לבין ספירות עם דעת והרב אמר הכרה מצד השתלשלות והשני מצד חיבור, להבנתי 10 ספירות עם כתר גבוה מ10 עם דעת אך מצד שני הכרה ע"י חיבור גבוה מהכרה ע"י השתלשלות כי זה פנימי וזה חיצוני אז איך זה יכול להיות? יכול להיות שגם כאן יש יחסים מתחלפים אם כן אשמח להסבר

תשובה:

טו. כן. דעת של תחתון שורשו ביסוד של עליון, ומצד כך הדעת גבוה מן הכתר. אולם מאידך כתר של תחתון שורשו בשליש תחתון של ת"ת של עליון, והרי כתר יותר גבוה, כי דעת שורשו רק מיסוד של עליון לעומת כתר ששורש מת"ת של עליון, אולם מאידך גילוי היחס של הדעת של תחתון ביסוד של עליון הוא ברור וגלוי יותר, טיפה זרעית יורדת לתתא. אולם שורש כתר של תחתון בת"ת של עליון הוא נעלם, כמ"ש באריז"ל בעץ חיים שהגולגלת אינו עצם הכתר ששורשו בת"ת של עליון. עיין ערכים בקבלה, ערך גולגלת.

שאלה:

טז. שאני מכיר מהויתי הויה של דבר אחר האם זה אומר שיש 2 הויות וחיבור ביניהם או שזה חיבור כי זה חלק מהויה שלי ושאני מכיר את הויתי אני מכיר את הדבר ואין פה 2 הויות?

שאלה:

טז. מנסה לקבל בהירות בנוגע לזה ששמתי לב שכל הכוחות בכתר בהגדרתם הם נמצאים תמיד ואפשר להתחבר אליהם תמיד, הויה אמונה ורצון גם אם אין לי השגה/הרגשה אני מכיר באמת שזו ההויה/אמונה או שזה הרצון של ה' גם אם לא יצא לי אבל תענוג יוצא מהכלל כי תענוג תמידי אינו תענוג ולהבנתי תענוג שלא מרגישים הוא לא תענוג כלומר תענוג יש לו כבר שייכות שאם המקבל לא מודע אליו אין לו כל כך משמעות לעומת שאר הכוחות בכתר (כמובן שאני מבין שבכל הויה גנוז הכל אבל אני מדבר מבחינת עצם הכוח), האם ההבחנה נכונה? למה תענוג יוצא מהכלל בעוד שהוא פנימי מהרצון? ואם לא למה תענוג הוא לא יוצא מהכלל?

שאלה:

יח. יש לי ערבוב בנפש בין תפיסת גילוי להתפשטות, יש לי אור של תפיסת גילוי אבל ההתפשטות היא מן הסתם המצב הטבעי של הנפש, איך אני מתחייס לזה כדי לעלות לגילוי, אם ברצוא ושוב אז יש פה 2 תפיסות סותרות שמבלבלות אותי בנפש (ואני לא יכול להגיד שהתפשטות שייכת לחלק הזה ולחלק הזה גילוי כי הרי אפשר להביט על הכל מכל מצד כל מבט) ואם כהויה שמתראה בכמה פנים זה מקשה עליי להתנתק מהתפיסה התחתונה יותר (למרות שהרב אמר לי שזו האמת הפנימית של הבריאה), בנוסף אני לא יכול לתפוס שהתפשטות היא לא נכונה כי זה פן אחד של ההויה וכן זה ההרגש הרגיל יותר של הנפש, האם הרב יכול להכווין אותי מה סדר השלבים כדי לעשות את המעבר לגילוי (אני מניח שהשלב האחרון הוא הויה המתראה בכמה פנים) (כדי שיהיה לי בהירות בסדר השלבים ומה העבודה הנכונה לכל שלב)? (אשמח שבנוסף הרב יתן את יחסו לפרט הזה בשאלה וכן קווים כלליים לכל עבודה ומעבר בין פן תחתון לפן עליון להויה המתראה בכל הפנים) תודה רבה מאוד!

לימוד קבלה בדורנו ומי ראוי לכך

שאלה:

א. ידוע כבר שעל דורנו כתוב בזוהר הק' שעל ידי ספר הזוהר הקדוש יצאו מן הגלות, ועוד דברי גדולי הדורות על ביטול ההגבלות בענין לימוד חלק הנסתר שבתורה, אם כי נמצאו הרבה גדולי דור שעדיין חוששים ומנהיגים שאין להתעסק בחכמה זו עד שיתקיימו כל אותם תנאים, ורציתי לבקש מהרב שייעשה סדר בנושא בכללות, אילו תנאים נכונים לדורנו ואילו לא.

תשובה:

א. על כל אחד לחפש את "חלקו" בתורה, וזהו השורש העיקרי ביותר.

שאלה:

ב. אני נשוי מעל גיל 20, אברך כולל שלומד הלכה בעיקר ונמשך מאוד לחלק הזה שבתורה ומעולם לא למדתי זאת בצורה מסודרת, איך אוכל לדעת אם אני יכול ללמוד קבלה?

תשובה:

ב. נצרך בירור מהות המשיכה, שיהא מבורר למה נמשך, ואחר שיברר חלקי המשיכה, נצרך בירור האם זו משיכה נכונה אם לאו.

שאלה:

ג. בעבר דנתי על נושא זה עם אברך והוא טען שאדם שעדיין נמצא במלחמת היצר בנוגע לדברים בסיסיים כגון: קימה של שחרית, דיבור סתמי בזמן הלימוד וכהנה, אינו ראוי לעסוק בדבר נשגב שכזה. ואילו אני טענתי לעומתו שעל אף שאכן לימוד זה הוא נורא ונשגב ואיננו ראויים לעסוק בו, הרבה דברים שכן זכיתי להציץ בספרי הפנימיות גרמו לי חיזוק באותם דברים, האם יש צד צודק או שהדבר משתנה מאדם לאדם?

תשובה:

ג. כנ"ל אות א'.

שאלה:

ד. מה היא הדרך להתחיל בחלק זה של התורה? ובאילו ספרים?

תשובה:

ד. החפץ חיים והחזו"א המליצו ללמוד נגלות הזוה"ק, והחזו"א אמר שזהו הספר מוסר הרצוי ביותר. ואח"כ יתחיל לגרוס מידי פעם לגירסא בעלמא, ולאט לאט יזכך נפשו ויתקן מידותיו ויזכך גופו. ואזי ראוי להתחיל באוצרות חיים.

שאלה:

בענין לימוד קבלה בטהרה:
ה. האם מי נטילות ידיים עם כוונת ה' מועיל לענין זה?

תשובה:

ה. בשעת הדחק ביותר.

שאלה:

ו. במידה וטבלתי ולא נטמאתי, האם למחרת (או אפ' כמה ימים לאחר מכן) צריך לטבול שוב ע"מ לעסוק בלימוד קבלה?

תשובה:

ו. ראוי ביותר.

שאלה:

ז. אילו ספרים כן מותר ללמוד אם לא טבלתי טבילת עזרא?

תשובה:

ז. לגרוס בלא הבנה.

שאלה:

ח. האם חייב ללמוד מפי רב או שניתן להסתפק בספרים?

תודה רבה, וישר כח לרב!

תשובה:

ח. ע"י ספרים, נצרך רוה"ק, או גילוי נשמה, שאף זה סוג של רוה"ק.

מפרשים לספר עץ חיים

שאלה:

שלום כבוד הרב,

האם הרב יוכל להסביר: א. מה מהות הפירושים הנ"ל לעץ חיים? ב. מה חשיבותם בסדר הלימוד? ג. מה הרב ממליץ לגביהם כי לא ראיתי אותו מזכיר אותם עד כה?
אור זרוע - הרב מאיר פאפירש
דגלי אהבה - הרב אברהם מיוחס
מזכיר שלום - הרב אליהו מני

תודה רבה מאוד!

תשובה:

ראשית, ספר אור זרוע אינו מצוי כ"כ, ואינו תחת ידי, ואולם המפרשים כשמן ששון ועוד מזכירים אותו רבות, והנני מזכירו פעמים כאשר הם מביאים זאת, ובפרט בשיעורי העיון בעץ חיים. ספר דגלו אהבה, הנני מודע על קיומו אולם מעולם לא ראיתיו, ואיני יודע כלל אם הוא בנמצא. ספר מזכיר שלום, ערוך לפי א-ב, והנני משתמש בו לפרקים.

ככלל כמו שבסוגיות הוויות דאביי ורבי יש ריבוי מפרשים, ויש מפרשים שיש להם דרך ושיטה, ובפרט שיטה חדשה, ויש מפרשים שאין להם שיטה באופן שיטתי, דהיינו שזהו שיטתם לפרש כל דבר במקומו לפי עניינו, פעם באופן זה ופעם באופן אחר. כך העיד על עצמו ר' איסר זלמן מלצר, דרבו היה מפרש כל דבר במהלך של "ב' דינים" (ר' חיים), אולם על עצמו אמר, שמפרש כל סוגיא לפי הענין, פעמים לפי המהלך של "ב' דינים", ופעמים לפי הפשט, או חשבון, ועוד. ולכך קשה לברר מהות כל ספר וספר.

לימוד שער היחוד בחוה"ל ומורה נבוכים

שאלה:

הרב נשאל בעבר על שער היחוד בחובות הלבבות, וזה נוסח השאלה:
"מאז עומדי על דעתי הטריד אותי טעם וסיבת גדולי הדורות שמנעו את הצאן מלעיין ולחקור בדרכו של בעל החובות הלבבות, וגם דיברתי על כך בגילוי עם כמה וכמה אנשים - ולצערי אף אחד לא הניח את דעתי, לאחרונה נחשפתי לשיעוריו הקוליים של הרב, ושמעתי גם קראתי את חלק מספריו- וכמדוני שעמדתי על המהלך שהרב מלמד דרך של פשיטות וירידה למעמקי הנפש, ואע"פ שבטבעי הנני נוטה יותר למחשבה וחקירה מכל מקום מצאתי טעם בשיעורי הרב בגדר של 'מזה ומזה אל תנח ידך' והיום האזנתי לשיעור בשער היחוד פרק ג' ד' - ושמעתי שוב את טיעוני האוסרים לחקור והם שתיים א. שיש איסור להעלות על הדעת את חקירת 'אם הוא' - בגדרי 'ולא תתורו'. ב. סכנה.
ורציתי להעלות לפני הרב את מחשבתי על הטענה הראשונה זהו ענין עמוק בנפש שהרי כיון ששכל האדם יש

בו כח של כפירה וכנודע כך מספרי הרב וגם מן המציאות א"כ החקירה היא לא עם אותו חלק בשכל שכבר הסכים ויודע את מציאות הבורא.

על הטענה האחרונה, הנני נבוך מאוד בגדריה מצד שתי סיבות: א. מעולם לא ראיתי ולא שמעתי על אדם שלמד ביסודיות את שער היחוד בחובות הלבבות ובעקבותיו יצא לתרבות רעה.

ב. הלוא מספרי החסידות ראינו מאות שיצאו לתרבות רעה, ישנה חסידות שאלפים ממנה מזלזלים בחוקי הצניעות, או בשאר מצוות מכח סברתם בביטול המציאות. ויש ממיטב המחנכים שמונעים את תלמידיהם מלהתקרב לשיטת ברסלב מחמת הסיכון שטמון בה, גם בשאר מהלכי החסידות עדיין יש סיכון על שמירת גדרי ההלכה כקריאת שמע בזמנה ועוד.

גם בדרך המוסרית כבר יצא החזון אי"ש בביקורת יקרה, לא במגמה לבטלה אלא לישרה.

א"כ, לכאורה צריכים ללמד את שער היחוד בדרך נכונה, אבל למנוע תלמידים ממנה, קשה לי מאוד עם האופציה הזאת.

והרב השיב על כך בזה הלשון:

א. החשש שמא לא ידע להבדיל בסכינא חריפא, ויתפשט מעבר לשיעור הנכון במקום השכל, וזהו חשש המצוי. וזה ברור לכל מבין בכוחות נפש, כי אי אפשר לצמצם כמ"ש בריש ברכות לח"ד מ"ד, שמשה אמר כחצות, וכן בדוד.

לא ראיתי ולא שמעתי אינו טענה, מנין לך מה ראו החוששים בדורות עברו.

ויתר על כן, מפורסם בשם ר' חיים מבריסק, שיש חשש שילמד החקירה וימות לפני שיגיע לתשובה.

ב. בטל דעתך לדעת גדולים, זהו ראשית ההסתכלות. יש הבדל בין טעות פרטית בזמן ק"ש וכדו', לטעות באמונה שנעשה "כופר". כן אמרו רבותינו.

ובעומק, בכל דרך יש סיכון, כפי שכל בר דעת יודע ורואה, השאלה מה הסיכון, וכמות הסיכון, ומה תוצאות הסיכון או הכשלון ח"ו. ע"כ.

ולכאורה זה סותר את שיעורי הרב במורה נבוכים?

מאי שנא שער היחוד ממורה נבוכים?

תשובה:

בשיעורים עצמם על חובות הלבבות הוזכר שיש מחלוקת האם ראוי ללמוד, וכן ללמוד מורה נבוכים בחלקים העוסקים בחקירה. ועצם כך שנמסר שיעורים בחובות הלבבות הרי שכבר ברור שלמעשה הנני נוהג כדעת המתירים, אולם ח"ו לשלול דעת האוסרים, כי אלו ואלו דברי אלוקים חיים, ולמעשה כל אחד נוהג כרבותיו. וכל התשובה באה להשיב שדברי השוללים גם אמת, ואין לבטל דבריהם, אולם למעשה כל אחד נוהג כרבותיו, כנ"ל.

האם נכון ללמוד את ספרי הרב ברצף

שאלה:

שלום לרב הי"ו

אני טיפוס שאוהב ללכת בגדולות ובנפלאות ממני, למשל, שקראתי לראשונה "בלבבי" קראתי משך שעות רצוף וברצוני לעשות כל העבודות מיד ותוך שבוע להשיג, וכן עוד סדרות בקול הלשון אני שומע ברצף, האם זה נכון או שאין ראוי כך?

תודה

תשובה:

אין ראוי לעשות כן, וזה מוליד בנפש תנועת מחשבה קיצונית, וכן תנועת מידות קיצונית.

שאלות בנמה נושאים

שאלה:

א. אדם שנוטל כדור שאחת מתופעות הלוואי שלו הוא שהוא מדכא תאבון ולכן ממעט באכילה האם ע"י כך מזכך את גופו או שכיון שלא מתאוה לא הרוויח בכך כולם?

תשובה:

א. גופו מזכך נפשו. תלוי אם מכוון לכך ושמה בכך.

שאלה:

ב. בעניין "דע את הרגשותיך" תהליך ההתפשטות וההתכנסות בנפש האדם הוא תמידי ללא קשר לעובר על הנפש? או שתלוי בסיבה חיצונית?

תשובה:

ב. תלוי גם בסיבה חיצונית.

שאלה:

ג. כאשר האדם מודע לתהליכי נפשו כשמתפשטת ומתכנסת, האם יכול הוא לשלוט בתהליכים כרצונו? ולדוגמא כאשר פוגעים בו ונפשו מתכנסת האם יכול לגרום לה להתפשט מחדש? וא"כ איך עושים את זה ע"י דיבור של השכל אל הנפש או שדי בלהפעיל רצון להתפשטות מחדשת? או..

תשובה:

ג. תלוי במדרגת נפשו, הן ע"י שכל, הן ע"י רצון, והן ע"י שחרור פנימי.

שאלה:

ד. בסדרה הנ"ל נאמר שנפש האדם היא בתנועה וכאשר האדם מבין את התנועה הוא לא רואה בתנועת ההתכנסות כישלון אלא סיבה לפריחה מחדש והרב המשיל את זה לתהליך של זריעה, ריקבון, וצמיחה מחדשת, שאלתי היא איזה קשר יש בין הכישלון לפריחה המחודשת? האמת היא שגם בזריעה לכאורה אין קשר רק ששם כך הוא התהליך האם גם בנפש האדם כך התהליך או שיש קשר בין הכישלון לפריחה?

תשובה:

ד. יש קשר מוחלט, ההתכנסות חזרה לשורש, וע"י מתחדשת.

שאלה:

ה. האדם שפעל פעולה מסויימת ונכשל וע"י זה נפשו התכנסה. איך אפשר להבין שע"י תפיסה נכונה של התהליך יגיע לפריחה מחודשת והרי הכל תלוי בפעולה שיעשה בעתיד אם תהיה נכונה או לא?

תשובה:

ה. נכון מאוד. עצם ההתפשטות פריחה, וח"ו נשתמש בה לצד שאינו ראוי.

שאלה:

ו. הצורך המוכר של בני"א בסיפוק הוא נובע מחוסר בעולם ההרגשות שלו וכדוגמת הצורך בתענוגות ומי שעולם ההרגשות שלו תקין לא ניצרך לסיפוק או שלא?

תשובה:

ו. סיפוק הם חלק מקומת נפשו של האדם, ואי אפשר בלעדיה.

שאלה:

ז. לפי איך שהבנתי לא כל תנועת התכנסות למשל היא תוצאה של הרגשה רעה שהרי 'יראה' גם היא התכנסות ולכן צריך לנסות להרגיש את ההרגשה של עצם ההתכנסות וההתפשטות האם הבנתי נכון וא"כ מה הדרך לחוש את עצם התנועה?

תשובה:

ז. כן. כמו שאי אפשר להסביר איך להגיע לשיווי משקל על מנת לנסוע באופניים, כן קשה להסביר בכתב עדינות גדולה של תנועת הנפש. ונאמר בכל זאת שיש ללמוד לפרק התנועה עצמה מסיבתה, והיינו ללמוד לפרק את כח התנועה לחלקים.

שאלה:

ח. כשהרב אמר ששמחה או כל רגש זה מציאות ממשית הרב דימה את זה לקור וחום שהאדם מרגיש את זה בגופו ממש לפ"ז הבנתי שכמו שקור וחום יש להם השפעה פיזיולוגית ממשית על הגוף וזה בעצם מה שמרגיש האדם כך גם השמחה למשל גורמת להתפשטות, וההתפשטות יוצרת השפעה פיזיולוגית וזה הכוונה ששמחה זה מציאות וזה גם הכוונה להרגיש את ההתפשטות? שאל"כ איך ניתן לומר שרגש זה מציאות הרי רגש זה דבר רוחני? הבנתי נכון? או...

תשובה:

ח. דבר רוחני זהו מציאות גמורה ממש ממש, לא פחות מגשמיות, אלא יתר על כן!

שאלה:

ט. בנושא אחר. מצד אחד נאמר על היצה"ר שהו כ"כ קשה עד שאלמלא הקב"ה עוזרו וכו', מצד שני הגר"א מזהיר מקפיצה גדולה בעבודת ה' מה שמסכן את הצלחת העובר, מצד שלישי על האדם לעבור תהליך ארוך וקשה ע"מ להכיר את עצמו ויכולותיו כדי להתאים לעצמו דרך העבודת ה', מצד רבעי העולם מלא בטומאה והתנגדות להצלחת האדם ועל הכל המחלוקות העצומות בדרך העבודה עצמה כשאחד שולל את השני, ובאמת אנו רואים בפועל איך שרובא דרובא מתים כמו שנולדו אם לא יותר גרוע ומי שבכ"ז מנסה להתקדם לרוב לא מוצא את דרכו, ואני שואל מה אם "דרך הטוב להטיב" והרי כמעט שלא שייך לזכות לאותה הטבה? ולמה זה כ"כ מסובך? איזה תכלית יש לקב"ה לקבל לישיבה של מעלה כל יום עוד ועוד יהודים שלא עשו עם עצמם כלום? ואני שואל בעיקר על אלו שרוצים לעשות? תודה על הכל.

תשובה:

ט. כדאי ללמוד ספר דעת תבונות לעומקו, שם נתבארו יסודות אלו בטוב טעם ודעת.

איזה כשרות הרב אוכל

שאלה:

לכבד הרב. כוון שיש מבוכה בענייני הכשרות ואנו רוצים לדעת מעשה רב. מאוד נשמח לדעת איזה כשרות הרב אוכל?

תשובה:

ראשית, אינני במדרגה שאפשר ללמוד ממני "מעשה רב". שנית, ענין זה מורכב לא רק מגדרי הלכה, אלא מדברים רבים אחרים, פוליטיקה, שליטה, כבוד, כסף, ועוד, וכיוון שהנני נשמר מעניינים אלו כל השנים, לכך אי אפשר לי כלל לענות על שאלות בסגנון זה.

קליפת הרצון העצמי והמצב העכשווי של הקורונה

שלום לכבוד הרב, באחד השותי"ם ראיתי שהרב מציין את ההכרח בכך שאדם יפעל נגד רצונו העצמי (הרב כותב על כך שנים ומעודד תלמידים לפעול ג' פעמים ביום נגד הרצון העצמי, בשם ר' ירוחם). באותו שו"ת, כמדומני הרב כינה זאת 'קליפת הרצון העצמי'. אם אני צודק,

שאלה:

א. האם מדובר במושג ידוע?

תשובה:

א. ידוע לעובדים.

שאלה:

ב. האם הרב כתב/העביר שיעור שהתמקדה בנושא ספציפי זה?

תשובה:

ב. מפוזר, לא נמסר ממש על זה. עיין בלבבי משכן אבנה, חלק ג', פ"א, ענף ה' ואילך.

שאלה:

ג. קיבלתי על עצמי בלי נדר לעמוד על הנקודה הזו. מה הרב היה מציע לי לעשות אם ברצוני לפתח אותה?

תשובה:

ג. מודעות עמוקה לרצונות, אמונה שרצוני הפנימי לעשות רצון בוראי, והרצון החיצוני אינו אלא לבוש בלבד.

שאלה:

ד. אני מנסה ליישם את הדברים, וחווה שחרור משמעותי מאז. אני יכול לומר שהתחושה היא שהרצון העצמי משמש כמין כבלים על נשמתו של האדם, וככל שהוא מצליח להשתחרר מהם (מהרצון העצמי), הוא חופשי יותר בעבודת ד'. האם החוויה שאני מתאר אמיתית? האם בלי עבודה על נקודה זו, אי אפשר להתקדם באמת?

תשובה:

ד. נכון מאוד. יש עוד צורות נוספות להגיע לתודעה זו.

שאלה:

ה. בנושא אחר... אני עוקב אחר הכתיבה של הרב בעניין הקורונה, והרב מזכיר את הערב רב כגורם פעיל ביותר בתקופה. רציתי לדעת אם יש לרב שיחה/שיעור בנושא... ראיתי שיש סדרה בנושא, ואני אשמח להכוונה באשר לשיעור מסוים שיעניק לי מבט נכון על הנושא. לצערי, אין לי זמן פנוי רב.

תשובה:

ה. נצרך כל הסדרה, זה נושא רחב ועמוק.

שאלה:

ו. הרב מנחה אותנו לאורך תקופת הקורונה. רציתי לשאול אם בקרוב הרב יפרסם שיעור בנושא, בהתאם למציאות הנוכחית, ואם יש הדגשים נוספים בהתאם למצב.

תשובה:

ו. בשנה האחרונה לערך נשתנה המצב. תחילה היה מאוס להחזיק מדיה פסולה, ואח"כ ניתן הכשר לצורך פרנסה, ואח"כ נפרץ לכולם, ואח"כ אפילו "אברך" "נורמלי" "כביכול" יכול להחזיק זאת, וזה "נורמלי", ואח"כ מי שכבר לא מוכן להחזיק זאת בשום אופן נעשה "מחמיר" ו"קיצוני", והרי זה דומה למת, שתחילה עוד חם, ואח"כ נעשה קר. וזה נגרם ע"י קרירות של הקורונה, מלשון קרירות. וזהו המצב רח"ל, מדרגת מצב הדור.

ואי לכך אין כלל וכלל תיבת נח בתוך מבול זה, כי בתיבת נח היה רק חלון סתום, וכאן יש פתח כפתחו של אולם ויתר על כן, ולכך הישיבות שהיו תיבת נח, כבר אי אפשר לקרוא לזה ישיבה, כי הפרוץ מרובה על העומד. ועל כל אדם לעבוד עם עצמו מול בוראו.

תודה ותזכו למצוות.

שאלות בפנימיות ישוב א"י ומשיח

שאלה:

א) האם נכון לומר שיש עשרה דרכים של דביקות ע"פ עשר הספירות, והא דמצינו שיש י"ב דרכים בעבודת ה' ע"פ י"ב שבטים וי"ב גבולי אלכסון עם שער י"ג שהוא שער הכולל, היינו כנגד הג"ר דעתיק שהוא למעלה מהע"ס, וכנגד הג' עולמות שלמעלה מהצמצום שהם אק"ס, טיהרו, ומלבוש.

תשובה:

א. על דרך כלל הכוונה לי"ב גבולי אלכסון לתתא, בו"ק דנוק', ששם מדרגת השבטים, והשורש בז"א, ושורש השורשים, כדברך.

שאלה:

ב) האם עש"ן כנגד הג' יסודות של אמ"ש?

תשובה:

ב. כן. עיין גר"א בספר יצירה (פ"ג, מ"ג, ופ"ו, מ"א).

שאלה:

ג) היאך האדם יכול אם שורש נפשו הוא יותר במקום או בזמן או בנפש?

תשובה:

ג. ככל דבר שנצרך הכרה עצמית, זהו שאלה על כל הכרת חלקו.

שאלה:

ד) האם כל הענין של ישוב בא"י רק לנשמות ששורשם במקום אבל אלו ששורשם בנפש אינם צריכים א"י כ"כ כיון שהם בעיקר עובדים ה' באופן של נפש ולא בלבוש של מקום?

תשובה:

ד. לכולם, ולאלו ששורשם מקום, נצרך ביותר.

שאלה:

ה) מהו עניו כתר דרדל"א שהוא למעלה מאור הצדיקים, האם זהו דביקות ישר אל הרבש"ע בלי אמצעי והוא הוא גילוי של משיח?

תשובה:

ה. כן, כן!

שאלה:

ו) אם כן קשה דהא משיח מלמד לכל העולם איך להתקרב לה' בשלימות וא"כ כל העולם מתדבקים לה' ע"י הצדיק המשיח וא"כ נמצא דעדיין בגילוי השלימה של דביקות בה' לעולם צריכים להצדיק.

תשובה:

ו. מלמד כולם איך לא צריך כלום אלא את הקב"ה, גילוי של שלילת זולתו.

שאלות על לאה ועל רחל

שאלה:

א) למה היה מותר ללאה להסכים עם הרמאות של לבן כדי לינשא ליעקב ולגרום צער ליעקב אבינו?

תשובה:

א. עיין דעת זקנים (בראשית, כט, כה), שלמדה מיעקב שרימה לאביו יצחק. ובפרט שידעה ברוה"ק שלבסוף עתידה להינשא לו, לכך התירה לעצמה. ויתר על כן כי עתיד לצאת ממנה יהודה, משיח, שבא בדרך עקלתון.

שאלה:

ב) האם מתחילה יעקב אבינו רצה לנשא ללאה לאחר רחל או שלא היה עלה על דעתו בכלל לנשא ללאה.

תשובה:

ב. עשו, מלכי אדום שמתו, זהו מלכי הבינה שנפלו, בחינת ס"ג דס"ג, בינה שנפלו, וזהו בחינת לאה, כנודע. ועיין קהלת יעקב (ערך חוה). ועיין עוד אדיר במרום (ח"א, מאמר שמיה בעתיקא סתים מכולא)

שאלה:

ג) למה לאה היתה מיועדת לינשא לעשו ולולא שהתפללה היתה חלקה לינשא לעשו, האם זה עונש על גלגול קודם או כדי לתקן עשו?

תשובה:

ג. רצון ה'.

שאלה:

ד) כשהיא התפללה לא להנשא לעשו האם זה היה ביחד עם בטחון שאין זה רצון ה' להנשא לעשו ולכן התפללה, או שהיא לא רצתה להנשא לרשע על אף שזה היה רצון ה' ממנה אז?

תשובה:

ד. עיין חתם סופר (בראשית, ל, יד).

שאלה:

ה) האם בלהה וזלפה נחשבים בין כנסת ישראל? דמאיך בקינות מזכירים השפחות "בלהה מקננת וזלפה מכה על פניה" אמנם לא מצינו שיעקב קברו אותם קבורת ישראל ולא מצינו שום זכר מהם וזה לכאורה דבר פלא כיון שהם היו האמהות של כמה שבטי ישראל.

שאלה:

ו) למה לאה התרגזה על רחל במעשה הדודאים וכי לא הבינה שרחל היתה חושקת לילדים?

שאלה:

ז) למה היה טענה על רחל על שזלזל במשכבו של אותו צדיק, והלא לא היה לה בנים והיא היתה חושקת בבנים וזה היה ההשתדלות שלה כדי להוליד בנים.

תשובה:

ז. היה לה לבטוח בה' ללא השתדלות זו.

לספר את בעיותיו לריבוננו של עולם

שאלה:

שלום הרב הקדוש, אני חשבתי שאפשר לספר את בעיותיו לריבוננו של עולם במהלך התפילה האישית, או בהתבודדות ואל תדאג לספר להשם את כל פרטי חייו שמפריעים לו, למשל אם יש לאדם בעיות זוגיות או בעיות עם חבר אפשר לספר להשם מה קורה בפירוט ולומר לו מה בן זוג או חבר עושה שכואב לנו. אבל כשלומדים גמרא ראש השנה דף ט"ז הגמרא אומרת שאם יספר על דין חברו לשמים אז יעלו חטאיו תחילה. האם זה נכון או אפשר להגיד להשם הבעיות אם אחרים או האם זה גורם משפט עלינו?

תשובה:

אינו ראוי כאשר מוסר "דינו" לשמים, בתורת דין. אולם כאשר עושה כן כבקשת "רחמים" על עצמו, זהו הדרך הנכונה. וכלשון הגמ' מוסר "דין" על חברו.

ביטחון

שאלה:

לרב,

נראה שיש מחלוקת אם

(א) ביטחון יכול להביא לאדם בדיוק מה שהוא רוצה או

(ב) האם ביטחון מביא אדם למנוחת הנפש כך שהוא רגוע בכל מצב.

אם זה נכון נוכל לומר שמקור A הוא כאשר אדם מתחבר לשובב, ומקור B הוא כאשר אדם מתחבר לקו אחרי הצמצום.

האם זה נכון או לא הרב יכול להסביר יותר על כך?

תודה על הכל.

תשובה:

נכון מאוד!!! כאשר האדם מתחבר לשובב, ולאור א"ס ממש, ע"ז יכול למשוך כל מה שיבטח בו, כי שם זהו אור א"ס, ויש את כל האפשרויות. אולם הדבק לקו שאחר הצמצום, ע"ז דבק רק בתוך מדרגת הבריאה לפי ערך הקו, שבו עצמו יש צמצום, שהרי נכנס לתוך הצמצום.

וכאשר דבק באור ה"שובב", ע"ז נאמר והבוטח בה' חסד "יסובבנו".

מהי הדרך הנכונה למצוא רב אישי?

שאלה:

מקודם שאלתי את הרב-

אם הרב האישי אומר לאדם לעשות משהו שהאדם מרגיש בליבו זה לא הדבר הנכון, האם האדם מחויב להקשיב לו בכל זאת? "אם אומרים לך שמאל ימין..." וכו'.

והרב השיב: "צריך לחפש רב שהכי קרוב לאמת שאתה מכיר".

מהי הדרך הנכונה למצוא רב אישי?

כיצד לדון בנושא האינטרנט מכיוון שכמעט כל הרבנים מתירים?

תשובה:

חיפוש אחר ברור מה הינך מחפש, וזאת מתוך הכרת עצמך. הינך מחפש רב שתואם לנפשך, ואם נחסר הכרה עצמית, אף החיפוש לוקה בחסר. וכן נצרך תפלה עם דמעות שימצא את רבו האמיתי.

נעם ותסכול בשבת והתיקון לזה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א.

במשך שנים, בשבתות דייקא, שלא כימי החול אני נמצא במצב רוח פחות טוב, מחשבות פחות טובות ואפילו תיסכול וכעס. מציאות ממש קשה בשבילי ובני ביתי, התפללתי הרבה ומנסה להתמודד עם המצב הזה, ברוך השם.

מה יכול סיבה או סיבות לזה? ומה הרב מציע לתיקון?

תודה.

תשובה:

פעמים סיבות חיצוניות, כי האדם נמצא יותר עם בני ביתו, ופחות שקוע בעולמו המסודר והפנימי ועסק התורה. ופעמים הוא מחמת כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו. וזה נאמר הן בנפש, והן בזמן. ופעמים מחמת הרצון לעלייה יתירה בשבת, וכאשר אינו קורה כן נעשה עצב יותר, הן בהכרה והן בתת הכרה.

כדאי לעשות סדר חיצוני ליום השבת. וכן לעסוק במהות השבת ולהתחבר אליה, כגון בספר שבת מלכתא, או כל ספר שעוסק בנושא וקרוב לליבך.

וכן להביט על שבת כזמן שניתן להאיר בו "רוז דאחד", אחד עם בני הבית, אהבה, חסד, ושמחה עמהם.

מה הם מחשבות פשוטות

שאלה:

לכבוד הרב שלום,

בסופו של הספר "דע את עצמך", בפרק יא', "גילוי עצם הוויית האני" הרב מדריך בעצות כיצד לעבוד עם המחשבה על מנת להגיע לעצמות הנפש.

אחת מהעצות הינה להתרגל לחשוב במחשבות פשוטות, והרב הדגיש- פשוטות אך לא שטחיות, כמו לקחת יסודות פשוטים וידועים ולחשוב עליהם.

האם ספר קובץ "יסודות וחקירות" למשל, שמאגד בתוכו שלל יסודות מסוגיות וכד' יכול להתאים לעבודה כזו אליה הרב מתכוון?

תשובה:

הינך יכול להתחיל בכך, אולם המכוון להגיע למחשבות פשוטות הרבה יותר, כיסודות האמונה, או יסוד דין בעצם הגדרתו הפשוטה ממש ללא "חקירה".

יחסי תורה ותפילה

כתוב בעולת ראייה:

"התפלה משמשת להכניס את כל התורה וכל העבודה, כל החכמה וכל ההופעה, בתכונה טבעית, ומעמד נפשי קבוע, והיא חיי השעה, כלומר, שמחיה את השעה, להיות עומדת ישר מול יניקת שפע חיי עולם. אבל התורה חיי עולם היא, למעלה מהטבע, וכשיש טבע אז מעלת הנסים גדולה ועליונה מאד, אבל כשהטבע מתדלדל נקראים הנסים טרחא כלפי שמיא וגרעון של שינוי סדרי בראשית, "כמה גרוע אדם זה" (שבת נ"ג:). והננו מתפללים להעמיד את הטבע, למען יהיו כל חיי עולם מבוססים אצלנו ומכוונים לקביעות תכונת חיי שעה, המופיעה תמיד בקרבנו, "כל הנשמה תהלל יה", על כל נשימה ונשימה הילול מיוחד, ומתכפל שעה ועולם והיה לשעשוע. "בחקותיך אשתעשע - ואשעה בחקיך תמיד.""

שאלה:

א. האם הכוונה שהתפילה הופכת את הידיעות השכליות מאור מקיף לאור פנימי (בחינת הוויה מושגת וקיימת בקומת האדם)? כלומר מבססת את הידיעות שלא יישארו חיצוניות לאדם אלא יותר חקוקות וחושיות באדם?

תשובה:

א. הכוונה שאור הטבע יאיר בגילוי אלוקות. אלקים - הטבע, כנודע, לראות את הטבע כהופעה אלוקית.

שאלה:

ב. האם זה נעשה באופן של ידיעות ספציפיות או בצורה כוללת. לדוג', האם תפילת מנחה שאחר סדר בוקר אמורה להחדיר את הלימוד שלמדתי בסדר א בסוגיית תקפו כהן או באופן כללי? ואם באופן כללי מה בדיוק? איפה הידיעות והיחס לתורה (בפרט אם זה כלפי הידיעות הנקודיות שנילמדו) מופיע בנוסח התפילה?

תשובה:

ב. באופן כללי עוסק בטבע, בשור וחמור, במעות וכו', ויש לראות ולחוש אותם כהופעה אלוקית.

שאלה:

ג. כיצד פועלים זאת למעשה בתפילה? לכאוף זהו פעולה כ"כ יקרה ונצרכת. ובפרט אם זה מכוון כלפי ידיעות ספציפיות שנלמדו - איך מכוונים אליהם ומפנימים אותם בתפילה?

תשובה:

ג. המבט שכל פרט נפעל ע"י השי"ת, יוצרת מבט של הופעה אלוקית בכל פרט ופרט.

שאלה:

ד. האם וכיצד יש להחדיר גם את הידיעות בסוגיות הגמ' בעיון בצורה נקודתית ולהתפלל גם עליהם (לעשות מתורות תפילות) (לפחות בשומע תפילה או לפני יהיו לרצון) מעבר לכך שהם רצון ה' ממנו?

תשובה:

ד. זו לא דרך הראי"ה, דרך הראי"ה הוא קנין "מבט נפשי", תפיסה נשמית.

תודה רבה!!!

מעריך מאוד את השות עם הרב ונהנה מאוד מדברי תורתו.

מלחמת גוג ומגוג בא"י ובעולם הרוחני

שאלה:

בדברי הרב שאנו נמצאים באמצע מלחמת גוג ומגוג, האם זה דוקא בארץ ישראל?

או שהמלחמה הזו קיימת בעולם הרוחני בתוכנו (ובפרט משום שכולנו נחצבים מארץ ישראל וכמ"ש חז"ל בסנהדרין)?

תשובה:

לא דוקא, גם וגם.

אדם נברא בצלם אלוקים

שאלה:

א) מה הכוונה שאנו נבראים בצלם אלוקים, האם הוא שאנו יכולים לבטא רחמיו ית' או שיש לנו הבחירה לעשות רצונו ית' לחיות על פי התורה ולהעדיף את רצונו ית' על החוויות שאנחנו חשים?

ב) והאם כל אלו הם אותו דבר?

תשובה:

אנו כלולים מכל מידותיו וגילוייו של השי"ת.

כל היותנו אינו אלא גילוי אלוקי בכל חלקיו.

פרישות וזיכוך הגוף והנפש

שאלה:

א. אם הרב יכול להרחיב קצת מה זה זיכוך הגוף והנפש או איך עושים את זה?

תשובה:

א. זיכוך הגוף היינו חיבור פחות ופחות ל"חומריות" של העוה"ז. זיכוך הנפש, היינו זיכוך המידות.

שאלה:

ב. האם לאחר שאדם שזיכך את גופו ונפשו הוא אמור להרגיש איזה קרבה מיוחדת לה? '

תשובה:

ב. כן.

שאלה:

ג.הרי יש את דברי הגר"א באבן שלמה שמזהיר מפרישות לאדם שלא מתאים לו וכן הגר"א במשלי שמזהיר באופן כללי על קפיצות גדולות מדי (עה"פ ועל ה' יזעף ליבו) וא"כ באיזה רמה של זיכוך כדאי להתחיל? כוונתי בעיקר בשאלות אלו היא שהרי אני וכנראה הרבה אחרים מנסים בעבודת ה' מכאן ומשם קצת מצליחים ולרוב נופלים והתחושה היא קשה מאוד ומיאשת, ולכן אני מבקש עיצה אחת) ולא דווקא פרישות) שתקדם אותי גם בהרגשה וגם ברמה הרוחנית ושמשם אוכל לשאוב עידוד וכוחות להמשיך. תודה על כל התשובות ועל האפשרות לשאול.

תשובה:

ג. הדרגה איטית, צעד קטן, צעד אחר צעד. ולוודא שהשיג זאת בנפש ולא רק במעשה. כדאי לקחת נקודה שורשית פנימית שקרובה לליבך ולהתחבר אליה נפשית ומעשית. אולם לא רק סור מרע, אלא בעיקר בעשה טוב!

רצון טבעי או רצון השם

שאלה:

שלום כבוד הרב,

בספר דע את נפשך מדובר על 2 סוגי רצון:

רצון טבעי עמוק או רצון מחמת שהאדם דואג לעצמו ואז הרב מביא דוגמא מסוימת על תרומה של 1000 שח למוסד וכו'.. הרעיונות נפלאים וברורים אבל איפה נכנס פה המטרה של לעשות את הפעולות מכיוון שזה רצון ה'?

גם בחלק של כוח האהבה התעוררה בי השאלה.. האם אני עושה חסד עם אשתי/קרובים אלי קודם כל מחמת אהבתי אליהם או בראש ובראשונה כי הקב"ה ציווה אותי לעשות זאת? אשמח לחידוד הנושא.

תשובה:

ההגדרה העמוקה לא רק רצון לעשות רצון ה', אלא לגלות שרצונו טמון בקרבי, וזהו עומק רצוני העצמי.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571

